

روایاتی ماندگار از شیرزنان حماسه عاشورا

وی بیان کرد: روز عاشورا هنگام ورود عبدالله به میدان، ام وهب، گزری به دست گرفت و به او گفت....

ایسنا/آذربایجان شرقی در طول تاریخ بشری، نقش های برجسته زنان، در بردارنده برگ های زرینی از تاریخ بوده است که همواره چشم و دست و دامن زنان فرهیخته و بزرگ، نگهبان ارزش ها و آرمان های بلند بشر بوده و هست و هرگز نمی توان این واقعیت را انکار نموده و یا به دیده ای ناچیز از آن یاد کرد.

واقعه ی کربلا یکی از مهمترین اتفاقاتی است که تاثیر بسیار شگرفی در تاریخ داشته است، روزی که فریادهای خونین صحرای عشق به اوج آسمان می رسد و پس از آن روزهای اسارت زنانی که در کاروان امام حسین (ع) حضور داشتند، آغاز می شود. در واقعه ی عاشورا، همواره نام مردان دلاور عاشورایی ورد زبان بوده، در حالی که از شیر زنان عرصه ی عشق و شهادت کمتر نام برده شده است و یاد مبارک برخی از آن دلاور زنان در پستوی تاریخ مانده است.

زنانی که کاری حسینی کردند و رسالتی بزرگ را بر دوش کشیدند اما کمتر دیده شده و درباره شان نوشته شده است، آن ها انگار در نسیان تاریخی بشر کم رنگ و کم رنگ تر شده و حتی گاه فراموش شده اند. بهتر است همان گونه که آن زنان نمونه در دشت خون و عطش همراه مردان، حماسه عاشورا را آفرینند، اینک نیز نام زیبایشان همانند مردان در تاریخ عاشورا آورده شود تا الگوهایی تابنده برای بانوان باشند.

پس از شهادت امام حسین(ع) وظیفه قافله سالاری بر عهده ی حضرت زینب بود

یک استاد حوزه در گفت و گو با ایسنا در این خصوص، اظهار کرد: موثرترین زنان در صحنه های کربلا حضرت زینب(س) بوده است که بارزترین بعد زندگی وی، نقش ویژه او در واقعه کربلا و دوران اسارت پس از آن است که با صبر و پایداری در واقعه عاشورا علی رغم از دست دادن عزیزترین کسانش، موجب شد که به عنوان اسوه صبر جاودان شود.

مریم یوسفی ادامه داد: خطبه های کوبنده آن حضرت در بند اسارت در کوفه و شام، باعث پرده برداری از چهره ظالمانه حکومت اموی شد، حضرت زینب(س) در کوفه به زنان، تفسیر قرآن آموزش می داد، و او از جدش رسول خدا و پدرش امیرالمؤمنین و مادرش فاطمه زهرا حدیث روایت می کرد.

وی با بیان اینکه یکی از وظایف اصلی حضرت زینب (س) در جریان واقعه کربلا پیام رسانی بود، بیان کرد: آن حضرت و امام سجاد علیه السلام موظف بودند که پیام خون شهدای کربلا را به گوش همگان برسانند، تا این قیام برای همیشه ماندگار شده و درس آموز باشد و یزید و یزیدیان رسوا شوند که حضرت زینب (س) به خوبی از عهده این وظیفه برآمد.

وی افزود: حضرت زینب سلام الله علیها دم دروازه کوفه (وقتی که اسرای کربلا را به این شهر می بردند)، خطبه خواند، او به مردم که برای تماشای اسرا آمده بودند، اشاره کرد که ساکت باشند.

یوسفی گفت: در مجلس این زیاد زمانی که وی دستور قتل حضرت سجاد علیه السلام را صادر کرد، حضرت زینب سلام الله علیها خود را به برادرزاده خویش چسباند و فرمود: ای پسر زیاد بس است... به خدا قسم از او جدا نمی شوم اگر خواستی او را بکشی مرا هم با او بکش، نقش ارزنده ایشان علاوه بر محافظت از امام سجاد علیه السلام و اطفال و اسرای کربلا، تلاش در رساندن پیام امام حسین علیه السلام بوده است.

وی عنوان کرد: چون حضرت زین العابدین علیه السلام در این وقت به شدت مریض بود، حضرت زینب سلام الله علیها علاوه بر حفاظت از جان امام سجاد می بایست از اطفال و فرزندان قافله اسیران نیز محافظت کند، آن بانوی گرامی از همان عصر عاشورا به دستور امام سجاد(ع) مامور شد تا زنان و کودکان آواره را در خیمه ای جمع کند.

وی با بیان اینکه سعی و تلاش زینب (س) در محافظت از اسرا به حدی بود که به لقب «امینه الله» ملقب شد، خاطرنشان کرد: حضرت زینب(س)، اسرا را امانت هایی می دید که به دست آن حضرت سپرده شده بودند، آن حضرت در مجلس یزید اجازه نداد فاطمه دختر امام حسین علیه السلام را به کنیزی ببرند و با جدیت جلوی این کار را گرفت.

امّ وَهَبْ

وی ادامه داد: امّ وَهَبْ با همسرش در یکی از محله های کوفه سکونت داشت، هنگامی که عبدالله از حرکت مردم به سوی کربلا برای جنگ با امام حسین علیه السلام آگاه شد، تصمیم گرفت به یاری امام حسین بشتابد و همسرش را نیز از نیت خود آگاه کرد، او نیز شادمان شد و با وی همراه شد و آن دو شبانه خود را به کربلا رساندند و به کاروان حسینی پیوستند.

وی بیان کرد: روز عاشورا هنگام ورود عبدالله به میدان، ام وهب، گزری به دست گرفت و به او گفت، پدر و مادرم به فدایت، از پاکان و از باقی ماندگان محمد صلی الله علیه وآله وسلم دفاع کن سپس، عبدالله به طرف دشمن حمله ور شد، و زن نیز در پی او رفت.

وی افزود: عبدالله از او خواست که پیش زنان برود اما ام وهب جامه اش را گرفت و گفت، رهایت نمی کنم، باید من هم با تو بمیرم، در این هنگام امام حسین علیه السلام صدا زد، خدا شما خاندان را پاداش نیک دهد، ای زن، خدایت رحمت کند پیش زنان بازگرد و با آن ها بنشین که بر زنان پیکار نیست و او نیز بازگشت.

استاد حوزه اضافه کرد: بنا به نقلی ام وهب پس از شهادت همسرش کنار او آمد، خاک و خون از چهره او برگرفت و گفت، بهشت گوارایت باد، در همین لحظه غلام شمر که رستم نام داشت به دستور وی با زدن عمودی آهنین بر فرق زن، او را به شهادت رساند.

وی با اشاره به زنان نقش آفرین پیش از واقعه عاشورا، بیان کرد: از نقش آفرینان پیش از واقعه ی عاشورا می توان به ماریه بنت سعد، طوعه، دلهم و بانویی از قبیله بکر بن وائل اشاره کرد، اگر چه بانوان دیگری نیز در این زمینه حضور داشته اند .

ماریه بنت سعد

یوسفی افزود: ماریه بنت سعد بانویی شجاع و فداکار و از شیعیان مخلص بصره بود، منزل این بانوی با شهامت، محل تجمع شیعیان بصره بود و به عنوان یک پایگاه فرهنگی برای انتشار فرهنگ شیعی و فضایل اهل بیت(ع) از آن استفاده می شد و در جریان کربلا بسیاری از افرادی که در این منزل رفت و آمد داشتند، به یاری امام حسین علیه السلام شتافته و به سوی کوفه رهسپار شدند .

وی عنوان کرد: قیام امام حسین یک حرکت فرهنگی برای احیای سنت خدا و رسول گرامی او بود که تنها یک حماسه احساسی و سیاسی نبوده و می توان به نقش مهم چنین پایگاه های مردمی پی برد، زیرا همیشه بسترسازی فرهنگی و پی ریزی میانی و اصول، جهت قیام های جهانی، از مکان های کوچک آغاز می شود، همان گونه که نقطه آغازین اسلام از منزل زیدبن ارقم بود و بعدها گسترش جهانی یافت.

طوعه

وی اظهار کرد: طوعه از دوستان اهل بیت و بانویی متدین در کوفه بود، او همسر اسید حضرمی بود و آن هنگام که سفیر و پسرعموی امام حسین علیه السلام، مسلم بن عقیل، در کوفه تنها و بی پناه مانده بود، وی را به خانه خود برد و با احترام و اکرام از او پذیرایی کرد تا ارادت خویش را به خاندان عصمت و طهارت نشان دهد، در کتب تاریخی آمده است که اسید حضرمی و پسرش بلال، از حضور مسلم بن عقیل آگاه شدند و به ماموران ابن زیاد اطلاع دادند و او سرانجام در روز هشتم ذی الحجه، همراه با هانی بن عروه که از یاران مخلص امام حسین علیه السلام بود، به شهادت رسید .

دلهم

وی ادامه داد: دلهم دختر عمر و همسر زهیر بن قین که از شخصیت های برجسته کوفه بود، با سخنان منطقی و تاثیر گذار خود، همسر خویش را به یاری امام حسین علیه السلام تشویق کرده و در واقع، زمینه ی سعادت در سایه شهادت را برای او فراهم کرد.

وی خاطرنشان کرد: بنابراین چه تاریخ نگاران نگاشته اند، زهیر و همسرش و چند تن از خویشان او، هنگام بازگشت از مکه و مراسم حج، به گونه ای حرکت می کردند که همیشه یک منزل از کاروان امام حسین علیه السلام عقب تر بودند، در آخرین منزل به علت نیافتن آب، ناچار شدند در همان منزلی که حضرت خیمه زده بودند، با فاصله اندک، شب را به سر برند. یوسفی گفت: امام حسین (ع) پیکی به سوی زهیر فرستاد و او را به یاری طلبید، اما زهیر نپذیرفت و از این دعوت آشفته و نگران شد دلهم که بانویی با درایت و وارسته بود، نزد همسر خود رفت و گفت، آیا فرزند دختر رسول خدا تو را می خواند و پاسخ نمی دهی؟ بهتر نیست نزد او بروی و بعد از دیدار و ملاقاتش تصمیم بگیری؟

وی اضافه کرد: سخنان او در زهیر اثر کرد و به همراه پیک امام به سوی خیمه ابا عبدالله حرکت کرد، هنگام بازگشت، نور ولایت قلب او را روشن نمود و نام او در بین یاران عاشورایی امام حسین (علیه السلام) ثبت شد.

استاد حوزه تشریح کرد: این بانوی وارسته و تقوا پیشه در آخرین لحظات گفت، همسرم! از تو یک تقاضا دارم و آن این است که روز قیامت در پیشگاه پیامبر خدا صلی الله علیه و آله، جد بزرگوار امام حسین علیه السلام، از من یاد کنی.

وی اظهار کرد: زهیر پذیرفت و از او جدا شده و به خیل جاودانگان تاریخ و شهدای کربلا پیوست، اثر گذاری و بینش بلند و همت والای این بانوی بزرگ را در کلام و رفتار او می توان مشاهده نمود آن گاه که برای قیامت خود، شفاعت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله را درخواست می کند.

حضرت رقیه (س)

وی در ادامه گفت: زمانی که اسیران کربلا به شام رفتند، حضرت رقیه (س) یکی از کسانی بودند که اتفاقات را به سود قیام امام حسین (ع) و شیعه برگرداند، حقیقتاً ایشان پرچم مظلومیت ابا عبدالله الحسین (ع) هستند و اگر نبودند انگار که ماجرای کربلا و تاثیر آن بر بشریت ناقص می شد، به همین دلیل ایشان باب الحوائج هستند.

وی خاطرنشان کرد: نقل شده است، یزید از شخصی که در کاروان اسیران حضور داشت، پرسید، این کاروان را چطور دیدی؟ آن شخص گفت «در زمان استراحت وقتی کاروان را نگر می داشتیم، بچه هایشان نماز و قرآن می خواندند و مناجات می کردند، با این وجود که ما آن ها را سوار بر شتر بدون جهاز می کردیم که سختی های فراوانی داشت.» آنقدر این کاروان تربیت شده بود، که سختی ها باعث نمی شد، حتی کودکان رابطه شان با خدا تضعیف شود، به این دلیل خدا آنقدر به حضرت رقیه (س) قدرت داد که بتوانند باب الحوائجی کنند، این باب الحوائج بودن حضرت رقیه (س) تسکینی است برای ما که به وجود ایشان ایمان داشته باشیم.

علامه شهید مطهری در کتاب حماسه حسینی می فرماید: «تاریخ کربلا، یک حادثه و تاریخ مؤنث است، یعنی یک حادثه مذکر - مؤنث است . حادثه ای که مرد در آن نقش دارد، زن نقش دارد، ولی مرد در مدار خودش، و زن در مدار خودش.» و همانگونه که سایر بزرگان نیز اذعان می کنند زنان در واقعه عاشورا تاریخ ساز شدند، همانگونه که زنان ایران زمین در دوران هشت سال دفاع

مقدس یا پس از آنها در میادین مختلف دفاع از اسلام و انقلاب نیز تاریخ ساز شدند و چه بسیار زنانی که همسر و فرزندان خود را با اشتیاق راهی جبهه های جنگ کردند و وقتی خبر شهادت آنها رسید با رضایت گفتند که "فرزندام را تقدیم مکتب امام حسین(ع) کردم". نقش زنان در چنین رویدادهایی نباید فراموش شود و زنان امروز باید الگوهای خود را به درستی از بین این زنان بیابند.